

Schweizisk Strafferet.

Efter et halvt Aarhundredes forberedende Arbejde — paabegyndt af Berner-Professoren *Carl Stooss* og fortsat i en Række Ekspert-Kommissioner og parlamentariske Udvalg — er den almindelige schweiziske Strafferetsreform nu en fuldbyrdet Kendsgerning. Den 21. December 1937 forelaa en af begge Forbundsforsamlingens Afdelinger vedtaget for hele det schweiziske Edsforbund fælles borgerlig Straffelov, bestemt til at træde i Kraft den 1. Januar 1942. — Hermed var Reformens Skæbne dog endnu ikke endelig afgjort. Ifølge den schweiziske Forbundsforfatning kan 30.000 valgberettigede schweiziske Borgere kræve Referendum om en af Forbundsforsamlingen vedtaget Lov, og i et Antal af 70.942 forlangte Modstanderne af Straffelovsreformen Referendum. Folkeafstemningen fandt Sted den 3. Juli 1938, og Afstemningens Resultat, der var imødeset med stor Spænding, blev, at Vælgerfolket med en kneben Majoritet — 357.815 Jastemmer mod 310.279 Nejstemmer — vedtog Loven. Hermed er den Retsenhed for hele det schweiziske Omraade, som for Privatrettens Vedkommende allerede blev gennemført med den schweiziske Civillovbog af 10. December 1907, nu ogsaa fuldbyrdet for Strafferettens Vedkommende.

At Reformen kun blev gennemført med saa ringe Majoritet kan i og for sig ikke forundre, *allerede* i Betragtning af at det har drejet sig om en Lovkodifikation paa ca. 400 Paragrafer omfattende adskillige Emner, om hvilke der indenfor større eller mindre Kredse af Folket herskede stærkt modstridende Anskuelser. Naar der skal stemmes

om en saa omfattende Kodifikation *en bloc*, faar Nejstemmerne deres store Chance. Alene Problemer som Spørgsmaalet om Dødsstraffen og om den strafferetlige Behandling af Fosterfordrivelse, Ægteskabsbrud eller Arbejdsstandsninger er hvert for sig i Stand til at mobilisere Nejstemmer, ligegyldigt om den Ordning, hvorom der stemmes, er den ene eller den anden; og *sammenlagte* vil alle disse Nejstemmer kunne gøre en Vedtagelse af Loven som Helhed problematisk, selv om maaske et overvældende Fler-tal principielt er stemt for Betimeligheden eller Nødvendigheden af den store samlede Reform. Karakteristisk er det saaledes, at den ved Folkeafstemning i 1898 vedtagne Ændring i Forbundsforfatningen, hvorved Forbundsfor-samlingen fik tildelt Kompetence til at lovgive om Strafferetten som et Forbundsanliggende, blev gennemført med en langt større Majoritet (ca. 266.000 Jastemmer mod ca. 107.000 Nejstemmer) end den, med hvilken Loven nu er vedtaget.

Af endnu langt større Betydning end det anførte er imidlertid for Schweiz' Vedkommende et særligt *politisk* Moment, der foruden at besværliggøre hele Reformarbejdet paa Forhaand maatte bringe Lovens Gennemførelse i Fare.

Det strafferetlige Reformarbejde stod i Schweiz overfor en *dobbelt Opgave*. Det gjaldt ikke blot, som i andre Lande, om at bringe en forældet Lovgivning i Overensstemmelse med en senere Tids ændrede kriminalpolitiske Synsmaader, men tillige om at samle de hidtidige spredte og forskellig-arteede *kantonale Lovgivninger* til en real og lovteknisk Enhed.

Schweiz er et Land paa Danmarks Størrelsen og med en Befolkning en Smule tættre end den danske. Dets 25 Kantoner har gennemsnitlig en Størrelse og Befolkningsmængde omtrent svarende til et normalt dansk Amt. Visse Anliggender er ved Forbundsforfatningen positivt gjorte til Forbundsanliggender, og Straffebestemmelser for Overtrædelser af disse forbundsretlige Interesser — Militærvæsen, Post-, Telegraf- og Jernbanevæsen m. m. — henhører under

Forbundsforsamlingens Competence (Bundesstrafgesetzbuch 4. Febr. 1853 med senere Ændringer, Militärstrafgb. 27. Aug. 1851). Men bortset herfra har hver af de 25 Kantoner hidtil haft sin egen Straffelovgivning, eget Fængselsvæsen, egen Strafferetspleje o. s. v., og først ved den ovennævnte Forfatningsændring af 1898 fik Forbundsforsamlingen Competence til at lovgive paa den almindelige Strafferets Omraade. Medens alle de øvrige Kantoner har deres egne selvstændige kodificerede Straffelove, paavirkede snart fra tysk, snart fra fransk Side, er Forholdet for Kantonerne *Uri's* og *Nidwalden's* Vedkommende det, at der her ganske savnes almindelige Straffelove, men dømmes efter uskreven Sædvaneret til Udfyldning af enkelte sparsomme Speciallove. — Bestræbelserne for at samle alt dette til en forbundsretlig Enhed blev nu mødt med kraftige modgaaende Strømninger fra »føderalistiske« Kredse, der holder strengt paa den kantonale Suverænitet og frygter den fra de nye Diktaturstater kendte centraliserede Ensrettethed; det var i første Række disse politiske Divergenser, der affødte Spændingen ved den nu stedfundne Folkeafstemning.

Imidlertid lykkedes det som sagt at bringe Lovarbejdet i Havn, og om den rent saglige *Trang* hertil har der vistnok ikke hersket delte Meninger. Det følte efterhaanden som en utaalelig Tilstand, at det samme Forhold kunde være strafbart i en Kanton, men straffrit i Nabokantonen, eller i den ene Kanton straffedes med Bøde, i Nabokantonen med Fængsel. Den »interkantonale« Strafferet rejste en Række besværlige Problemer ikke blot om Anvendelsen mellem Kantonerne indbyrdes af de fra den »internationale« Strafferet kendte Territorial-, Personal- og Realprinciper, men ogsaa om Udlevering af Forbrydere fra den ene Kanton til den anden og om det politimæssige Samarbejde mellem Kantonerne. Trangen til en Fælleslovgivning øgedes derved, at enkelte Kantoner udskød paakrævede Ændringer i deres Straffelove i Forventning om den »paa Trapperne værende« samlede Reform, og saaledes blev tilbage

i Udviklingen, medens andre Kantoner foregreb Begivenhedernes Gang ved at indføre Ændringer stemmende med de foreliggende Udkast til den forventede fælles Straffelov, hvilket iøvrigt har bidraget til at lette Gennemførelsen af denne.

I det store og hele er det dog kun for den *materielle* Strafferets Vedkommende, at Retsenheden er gennemført. For *Straffuldbyrdelsens* Vedkommende og med Hensyn til Iværksættelsen af de forskellige Sikrings- og andre Særforanstaltninger indeholder den nye Lov kun visse fundamentale Retsregler, men overlader iøvrigt Gennemførelsen til de kompetente kantonale Myndigheder. Ligeledes er *Strafferetsplejen* og Lovgivningen om denne fremdeles kantonalt, medmindre det drejer sig om Forbrydelser, der direkte angriber Forbundsinteresser, navnlig Statsforbrydelser og andre politiske Forbrydelser, Sprængstofforbrydelser, Falskmøntneri m. m., for hvis Vedkommende Paadømmelsen med forfatningsmæssig Hjemmel henhører under »Bundesgericht's» Competence. — Uden forfatningsmæssig Nødvendighed, men for at imødekomme føderalistiske Ønsker, er dernæst en oprindelig Plan om i Lovens specielle Del at optage et omfattende Afsnit om »Übertretungen«, udgaet af den endelige Lov, saaledes at Straffebestemmelser ikke blot for Overtrædelser af Politi- og Forvaltningsforskrifter, men ogsaa for Overtrædelser af Særlovgivningen i Almindelighed er bevaret for de kantonale Lovgiverne. Loven opstiller en Sondring efter Strafferammernes Maxima mellem *Verbrechen*, *Vergehen* og *Übertretungen*. De første Udkast havde kun en Todeling, og den sluttelig indførte Sondring mellem *Verbrechen* og *Vergehen* ses ikke at have nogen materielretlig Betydning. Lovens alm. Del har et Afsnit om fælles Regler for *Übertretungen*, men indenfor den specielle Del er de faa tilbageblevne *Übertretungen* ikke grupperede for sig, bortset fra et lille Afsnit om Overtrædelser af »bundesrechtliche Bestimmungen«.

Ogsaa for den schweiziske *Strafferetsvidenskab* maa den

nye Lov komme som en højlig tiltrængt Afslutning paa lange Tidens Usikkerhed. Beskæftigelsen med de hinanden afløsende efterhaanden talrige forberedende Lovudkast har ganske vist fremkaldt en livlig Litteratur og i det hele virket ansporende paa den schweiziske Strafferetsvidenskab, men det er forstaaeligt, at den Opgave at give en *samlet* Fremstilling af schweizisk Strafferet under de usikre Forhold ikke kan have været fristende.

Det er derfor fortjenstfuldt, at Professor i Zürich Dr. *Ernst Hafer*, der som Medlem af den i 1911 nedsatte 2^{den} (store) Ekspertkommission har deltaget i Lovarbejdet, i 1926 fremkom med en »*Lehrbuch des schweizerischen Strafrechts. Allgemeiner Teil*«, indeholdende en særdeles oplysende Fremstilling af Strafferettens almindelige Del, saaledes som denne fremtræder ikke blot i de kantonale Lovgivninger og den hidtidige »*Bundes-Strafrecht*« men ogsaa i det Kommissionsudkast, som i 1918 blev forelagt Forbundsforsamlingen til videre Behandling. Og det maa betragtes som et maaske endnu mere fortjenstfuldt Vovestykke, at samme Forfatter — med Folkeafstemningens truende Spøgelse i Forgrunden — i 1937 har udgivet en udførlig Fremstilling af »*Schweizerisches Strafrecht. Besonderer Teil*«, Første Halvdel, omfattende Forbrydelser mod Liv, Legeme, Frihed, Kønsliv, Ære og Formue, og helt igennem opbygget paa den Lovtekst, som nu kunde forudses at blive Lovens definitive Tekst — *hvis ikke* hele Lovarbejdet blev kasseret af Folket!

Medens Fremstillingen af Strafferettens almindelige Del allerede som Følge af de efter Udgivelsen skete Ændringer fra Kommissionsudkastet af 1918 aabenbart trænger til Omarbejdelse og à-jour Føring, ligesom ogsaa adskillige Emner vel kunde ønskes mere dybtgaaende behandlede, vil Fremstillingen af den specielle Del med dens udførligt dokumenterede kommentarmæssige Behandling af Lovreglerne sikkert i uændret Skikkelse være en fortrinlig Vejledning for Retsanvendelsen, ikke mindst i den vanskelige Overgangstid.

De af *Stooss* paabegyndte Forarbejder til en ny schweizisk Straffelov, og navnlig hans første Udkast 1893/94 med Møliker, vakte i sin Tid Opsigt som det første banebrydende Forsøg paa at lovfæste de Idéer, den internationale Kriminalistforening havde paa sit Program. Baade Smidiggørelsen af det nedarvede stive Straffesystem og — navnlig — Optagelsen i Straffeloven af en Række individualiserende Særforanstaltninger overfor unge, abnorme og professionelle Forbrydere var dengang dristige Nydannelser, der fremholdtes som Forbilleder til Efterlignelse bl. a. under Reformarbejderne i Tyskland og Østrig. — Maalt med en *Nutids* Maalestok — og f. Eks. sammenlignet med den danske Strfl. af 1930 — bærer den nye schweiziske Strfl. paa ingen Maade Præg af Radikalisme, snarere af en vis afdæmpet Forsigtighed. Dette skyldes vistnok ikke udelukkende det efter de grundlæggende Udkast forløbne lange Tidsrum, men tillige, at de ovennævnte kantonale-politiske Hensyn har paalagt en vis Tilbageholdenhed.

Af Lovens Indhold skal iøvrigt — særlig til Sammenligning med den danske Strfl. af 1930 — fremhæves enkelte Punkter:

Lovens Art. 1 bestemmer, at ingen kan straffes uden *udtrykkelig Lovhjemmel*, hvorved analogisk Straffehjemmel er udelukket. — Der gives i Art. 10 følgende Definition af *Utilregnelighed*: »Wer wegen Geisteskrankheit, Blödsinnus oder schwerer Störung des Bewusstseins zur Zeit der Tat nicht fähig war, das Unrecht seiner Tat einzusehen oder gemäss seiner Einsicht in das Unrecht der Tat zu handeln, ist nicht strafbar«. Definitionen, der opstilledes i Udkastet af 1918, har vundet almindelig Tilslutning, bl. a. i tysk Litteratur, og er optaget i flere tyske Udkast. — I Art. 11 anerkendes Begrebet *formindsket Tilregnelighed*, der ikke fritager for Straf, men giver Domstolene Adgang til ubegrænset Strafnedsættelse. Hvis Hensynet til Retssikkerheden kræver det, kan Retten imidlertid bestemme, at den formindsket tilregnelige Gerningsmand skal anbringes i For-

varing i en Helbredelses- eller Plejeanstalt. Samtidig bestemmer Retten, at den idømte Strafs Fuldbyrkelse skal udsættes, men hvis vedkommende (kantonale) Myndighed træffer Beslutning om Forvaringens Ophør, skal Retten afgøre, om den udsatte Straf helt eller delvist skal fuldbyrdes. — Til strafbart *Forsøg* kræves ifølge Art. 21 ligesom efter de fleste fremmede Lovgivninger, men afvigende fra dansk Ret, »Begyndelse paa Iværksættelsen«. Straffen for Forsøg *kan* nedsættes, dog kun til den i Art. 65 — jfr. nedenfor — angivne Grænse. Er Forsøget udført med absolut utjenlige Midler, kan Straffen dog nedsættes til Lovens laveste Straf, jfr. Art. 66 og nedenfor. — *Anstifteren* straffes ifølge Art. 24 som Gerningsmand, *Medhjælperen* ifølge Art. 25 med den ved Art. 65 tilladte Strafnedsættelse. Loven indeholder iøvrigt ingen Definition af Begrebet Medvirken eller af Meddelagtighedens Forhold til Gerningsmandsvirk-somheden.

Dødsstraffen, som var hjemlet i 10 af de 25 Kantoner, er afskaffet. Ejheller afgiver Loven Hjemmel for Kastration eller Sterilisation som Straf eller Sikringsmiddel.

Loven kender 3 Arter *Frihedsstraf*: *Tugthus* fra 1—20 Aar eller paa Livstid, *Fængsel* (Gefängnis) normalt fra 3 Dage til 3 Aar, *Hæfte* (Haft) fra 1 Dag til 3 Maaneder (Art. 35, 36, 39). Om Behandlingen af *Vaneforbrydere og arbejdssky Lovovertrædere* indeholder Art. 42 og 43 nærmere Regler, der i Lighed med de ovennævnte Bestemmelser om formindsket tilregnelige Personer giver Udtryk for et »dobbeltspor-et« System med Kombination af Straf og Sikringsforanstaltning, altsaa afvigende fra det danske »Enten—Eller—System«. En talrige Gange med Frihedsstraf straffet Vaneforbryder, der nu paany findes skyldig til Frihedsstraf for en »Verbrechen« eller »Vergehen«, kan ifølge Art. 42 af Retten dommes til Anbringelse i *Sikkerhedsforvaring*, der da træder i Stedet for den *samlidig idømte* Frihedsstraf. For Anbringelsens Varighed er der ikke paa Forhaand fastsat nogen Tidsgrænse, men Løsladelse paa Prøve kan

først finde Sted efter 3 Aars Forløb, dog tidligst naar den ved Dommen fastsatte Straffetid er udløbet. Om arbejdssky Personer, der ikke behandles efter Art. 42, bestemmer Art. 43, at en idomt Straf af Fængsel (Gefängnis) af Retten kan udsættes paa ubestemt Tid, og den domte henvises til Anbringelse i en »Arbeiterziehungsanstalt«. Forudsætningen herfor er dog, at den paagældende tør forudsættes at være tilgængelig for Opdragelse til Arbejde. I den nævnte Anstalt søges han opdraget til en til hans Eyner svarende Beskæftigelse, som antages at kunne skaffe ham Underhold efter Løsladelse. Viser dette sig formaalsløst, træffer Retten Bestemmelse om hel eller delvis Fuldbyrdelse af den idømte Straf. Løsladelse paa Prøve fra Anstalten kan finde Sted, naar $\frac{2}{3}$ af den idømte Straffetid, dog mindst 1 Aar, er forløbet, og hvis Forudsætningerne for Proveløsladelse ikke efter 3 Aars Ophold i Anstalten er indtraadte, skal Anbringelsen i hvert Fald ophøre, og Retten afgør da, om den idømte Straf helt eller delvist skal fuldbyrdes.

Art. 48—50 indeholder Regler om *Bødestraffen*. Bøder idømmes med Beløb indtil højst 20.000 Fr., dog at denne Grænse kan overskrides, naar Gerningsmanden har handlet af Vindesyge. Udkastet af 1918 havde ophævet enhver Maksimumgrænse, men dette blev i den endelige Lov ændret som anført. Lovens specielle Del indeholder ingen særlige Maksimums- eller Minimumssatser, naar Bødestraf foreskrives. Angaaende Udmaalingen af Bødestraffen, afdragsvis Betaling og Inddrivelse gælder i det væsentlige samme Regler som efter dansk Ret. Forvandlingsstraffen er Hæfte, men i selve Bødedommen fastsættes ingen Forvandlingsstraf. Om denne træffes først Afgørelse, naar det viser sig, at Bøden ikke kan faas betalt, og Retten kan da bestemme, at Afsoning frafalder, saafremt den domte godtgør, at han uforskyldt er ude af Stand til at betale. Saa-dan Fritagelse for Afsoning kan iøvrigt under samme Forudsætning bestemmes i selve Bødedommen. Forvandlingsstraffen fastsættes altid saaledes, at 1 Dags Hæfte svarer

til 10 Fr. Bøde. Forvandlingsstraffen, der aldrig maa overstige 3 Maaneder, giver altsaa ikke Udtryk for nogen selvstændig Vurdering af Strafskylden.

Art. 51—56 indeholder Bestemmelser om forskellige »Nebenstrafen«: Forbrydelse af Embede, Forældremyndighed, Næringsadkomst, Udvisning af Riget, Værtshusbud samt en i Forhold til Dansk Rets Fradømmelse af borgerlige Rettigheder stærkt begrænset Frakendelse af »die bürgerliche Ehrenfähigkeit« (Art. 52).

Loven opregner i Art. 64 en Række *Strafnedsættelsesgrunde* svarende til en Del af de i den danske Strfl. § 84 anførte. Derimod indeholder Loven ingen til dansk Strfl. § 85 svarende Bestemmelse. I Almindelighed er Strafnedsættelsen stærkt begrænset, nemlig ifølge Art. 65 saaledes, at der i Stedet for livsvarigt Tugthus idømmes Tugthus i mindst 10 Aar; i Stedet for Tugthus med et særligt højere Minimum: Tugthus uden dette særlige Minimum; i Stedet for Tugthus: Fængsel fra 6 Maaneder til 5 Aar; i Stedet for Fængsel med særligt højere Minimum: Fængsel uden dette Minimum; i Stedet for Fængsel: Hæfte eller Bøde. I en Række særlige Tilfælde — f. Eks. formindsket Tilregnelighed, absolut uljænligt Forsøg, Overskridelse af Nødværgets Grænser — hjemler Loven imidlertid »Strafmilderung nach freiem Ermessen«, og Retten kan da ifølge Art. 66, ligesom normalt efter den danske Strfl., nedsætte Straffen uden Minimumsbegrænsning.

Ejendommelige er Lovens Bestemmelser i Art. 67 om *Gentagelsesvirkning*. I Modsætning til det danske »specielle Iterationsprincip«, hvorefter Gentagelsesvirkning kun indtræder ved *bestemt angivne Forbrydelser*, og kun naar de gentagne Forbrydelser er af samme eller dog ensartet Beskaffenhed, bestemmer den schweiziske Lov, at naar nogen, der indenfor de sidste 5 Aar er *løsladt fra Tugthus eller Fængsel*, paany gør sig skyldig til Tugthus eller Fængsel, forhøjes Straffen, og det saaledes at der ikke for denne Forhøjelse er fastsat andet Maksimum end vedkommende

Strafarts legale Maksimum. Overensstemmende hermed finder man intet om Gentagelsesvirkning i Lovens specielle Del.

Det sidste Afsnit i Lovens almindelige Del, Art. 82—100, indeholder en Række Bestemmelser om »*Behandlung der Minderjährigen*«. Den kriminelle Lavalder er 14 Aar. For Børn mellem 6 og 14 Aar gives Anvisning paa Opdragelsesforanstaltninger, derunder som Disciplinærmiddel Mulighed for »Skolearrest«. Unge Mennesker mellem 14 og 18 Aar straffes normalt ikke. Er den unge Forbryder i sædelig Henseende forsømt eller fordærvet, anbringes han normalt af den kompetente (kantonale) Myndighed i Opdragelsesanstalt, hvor han forbliver, saalænge det udkræves til hans Opdragelse, dog mindst 1 Aar og højst til hans fyldte 22. Aar. Er han i særlig Grad fordærvet, eller har han begaaet en alvorlig Forbrydelse, som rober en høj Grad af Farlighed, skal han i Opdragelsesanstalten holdes adskilt fra de andre Alumner og skal forblive i Anstalten, indtil han er forbedret, dog mindst i 3 og højst i 10 Aar, dette sidste altsaa uden Hensyn til hans Alder. *Egentlig Straf* anvendes ifølge Art. 95 kun i Tilfælde af, at den unge ikke er forsømt eller fordærvet og ikke har begaaet en alvorlig Forbrydelse, der aabenbarer en høj Grad af Farlighed. Han kan da straffes enten med Bøde eller med »*Einschliessung*« fra 1 Dag til 1 Aar. Denne Frihedsstraf udstaas efter Reglerne om Hæfte i en Bygning, der ikke tjener til Straf- eller Arbejdsanstalt for Voksne. Er der paa Forhaand Tvivl om, hvorvidt den paagældende henhører til den ene eller den anden Kategori af unge Forbrydere, kan Afgørelsen i den ene eller den anden Retning udsættes. Den unge stilles da under Tilsyn i en Prøvetid fra 6 Maaneder til 1 Aar og slipper for videre Tiltale, hvis han bestaar Prøven. — For unge Mennesker, som efter det fyldte 18. Aar begaar Forbrydelser, giver Lovens ikke Adgang til Opdragelsesforsorg eller et særligt Ungdomsfængsel, men for Personer mellem 18 og 20 Aar foreskrives en vis begrænset Strafnedsættelse,

bl. a. saaledes at der i Stedet for livsvarigt Tugthus idømmes Tugthus fra 5—20 Aar.

Hvad angaar de i *Lovens specielle Del* omhandlede borgerlige Forbrydelser, frembyder Loven naturligvis med Hensyn til Bestemmelsen af *det strafbares Omraade* ikke betydelige Afvigelser fra andre europæiske Kulturlandes Straffelove. Med Henblik paa tilsvarende Bestemmelser i den danske Strfl. skal følgende fremhæves:

Ifølge Art. 115 straffes *Fortedelse og Hjælp til Selvmord* kun, naar Gerningsmanden har handlet af egennyttige Bæveggrunde. — *Afbrydelse af Svangerskab* er ifølge Art. 120 kun lovlig, naar Afbrydelsen sker for at afværge en paa anden Maade uafvendelig Livsfare eller stor Fare for varig, svær Skade paa den svangre Kvindes Sundhed, og Indgrebet foretages med Kvindens skriftlige Samtykke af en autoriseret Læge efter indhentet Erklæring fra en anden dertil autoriseret sagkyndig Speciallæge. I paatrængende Tilfælde kan Erklæringen fra Speciallægen forbigaa, mod at den behandelende Læge inden 24 Timer indberetter Operationen til vedkommende Myndighed. Loven anerkender saaledes hverken sociale eller eugeniske Indikationer. — Ved *Ærefornærmelser* gives der ifølge Art. 173 og 174 Retten Adgang til at fritage for Straf eller, ved Bagvaskelse, til at nedsætte Straffen, naar Gerningsmanden for Dommeren tilbagekalder sine Beskyldninger som usande. Bagvaskelsesbegrebet omfatter kun Sigtelser fremsatte mod bedre Vidende overfor andre end den fornærmede selv. En Bestemmelse som den danske Strfl. § 263 om Krænkelser af Privatlivets Fred forefindes ikke. — Hvad *Sædelighedsforbrydelser* angaar, straffer Art. 191 den, der *misbruger et Barn under 16 Aar til Samleje eller lignende Handling*, med Tugthusarbejde — altsaa mindst 1 Aar. *Hafter* finder i sin specielle Del, at denne Bestemmelse efter Omstændighederne kan virke haardt, saaledes f. Eks. naar det drejer sig om Samleje med en fuldt legemlig udviklet 15 aarig Sydlænderinde, der maaske endog selv har været den provokerende.

Han drøfter Spørgsmaalet, om der ikke i Ordet »misbruger« kan indlægges en Begrænsning, men besvarer dette benægtende, idet han anser Beskyttelsesgrænsen: 16 Aar for absolut. Drejer det sig om Samleje med Børn under 16 Aar, anses Bestemmelserne om kvalificerede Kønshedsforbrydelser som Voldtægt o. desl. for udelukkede, idet Art. 191 antages at udtomme Strafskylden. — *Homosexuell Forhold* er ikke strafbart som saadant, men ifølge Art. 194 efter lignende Grundsætninger som efter den danske Strfl. — Ifølge Art. 214 straffes begge Deltagerne i *Ægteskabsbrud*, naar det begæres af den krænkede Ægtefælle, og Ægteskabsbrudet har medført Separation eller Skilsmisse.

Hvad *Straffesatserne* i Lovens specielle Del angaar, er disse gennemgaaende strengere end efter den danske Strfl., og navnlig har den schweiziske Strfl. i højere Grad end den danske gjort Brug af obligatoriske Minimalsatser og ikke som den danske Strfl. indskrænket sig til fakultativ Strafforhøjelse under skærpene Omstændigheder. Eksempelvis foreskrives der for *Moderens Drab af det nyfødte Barn* Tugthus indtil 3 Aar eller Fængsel i mindst 6 Maaneder. *Fosterfordrivelse* straffes for Kvindens eget Vedkommende med Fængsel, for Medhjælperen med Tugthus indtil 5 Aar eller med Fængsel, men hvis Medhjælperen har handlet erhvervsmæssigt, er Straffen Tugthus i mindst 3 Aar. — Normalstraffen for *Tyveri* er Tugthus indtil 5 Aar eller Fængsel, men har Gerningsmanden været Medlem af en Bande, har han stjaalet erhvervsmæssigt, eller har Tyveriet paa anden Maade aabenbaret særlig Farlighed hos Gerningsmanden, er Straffen Tugthus indtil 10 Aar eller Fængsel i mindst 3 Maaneder. *Roveri* straffes med Tugthus eller med Fængsel i mindst 6 Maaneder. Lignende Straffesatser som for Tyveri foreskrives for *Underslæb, Hæleri, Bedrageri og Afpresning*. For *Afpresnings* Vedkommende fremhæves det i Art. 156 som en kvalificerende Omstændighed, at Afpresningen er forøvet *fortsat mod den samme Person*. I dette Tilfælde, saavel som naar Afpresningen er udøvet erhvervs-

mæssigt, er Straffen Tugthus fra 1 til 10 Aar *samt* Bøde. Paa samme kraftige Maade straffes ifølge Art. 157 *Agerforbrydelsen*, naar den med Gerningsmandens Vidende har ført til Offerets økonomiske Ruin eller er udøvet erhvervs-mæssigt.

Den strenge Bedømmelse af *Sædelighedsforbrydelser* er allerede antydet ovenfor ved Omtalen af Utugt mod Børn. Ogsaa *Alfonseriet* rammes strengt. Straffen er efter Art. 201 Tugthus indtil 5 Aar eller Fængsel ikke under 6 Maaneder.

Normalstraffen for forsætlig *Brandstiftelse* er ifølge Art. 221 Tugthus, og kun, dersom blot ringe Skade er sket, kan Straffen gaa ned til Fængsel. Paa samme Maade straffes *Falskmøntneri* ifølge Art. 240, medens Straffen for den, der *udgiver* falske Penge, ifølge Art. 242 er mildere.

Loven træder som nævnt i Kraft den 1. Januar 1942.

Oluf H. Krabbe.
